

kože — kdo jim naj zameri? Lahko je, da se bo borba radi tega končala v škodo Rusije, ker računi zlasti v vojnah čestokrat izpadejo drugače, kakor se računa. So pa v Moskvi toliko brihtni, da ne pričakujejo ne od Angležev

in ne od Nemcev nobene koristi. Za enkrat je iz ruskega stališča morda tako kar prav. Kaj pa prinese bodočnost, je pa kočljivo računati, ker za kulisami je marsikaj skritega, kar se od zunaj ne vidi.

Kratke tedenske novice

Romunska vlada je podpržavila petrolejsko industrijo v Romundji. Država je zasegla vse pomorske in rečne ladje, katerih lastniki so bili Judje.

Romunsko uradno poročilo pravi, da gorijo nekateri petrolejski vreli v Romuniji, vendar da se je posrečilo po velikem naporu požar omejiti. Vzrok požara ni znan.

General Antonescu, diktator Romunije, je prevzel vodstvo vseh romunskih bojovniških organizacij.

Novi šef italijanskega generalnega štaba general Cavallero, ki velja za zastopnika »bliskovite vojne«, se bo sestal v najkrajšem času z vrhovnim poveljnikom nemške vojske maršalom Keitelom.

Grki so zasedli doslej eno tretjino Albanije s 300.000 prebivalci.

Pri Turinu v gornji Italiji je padlo 7. decembra vojaško letalo na tla. Ubili so se vsi potniki, ki so bili člani v komisiji za premirje Italije s Francijo. Med smrtnimi žrtvami sta dva italijanska generala.

Znani maršal in guverner italijanske afriške kolonije Libije Graziani je sam izjavil, da odstopi s odgovornega položaja. Mussolini Grazianijeve ostavke ni sprejel.

Angleži so začeli v severni Afriki z ofenzivo. Prvo uradno poročilo pravi, da so ujeli štiri tisoč Italijanov, med temi tudi enega generala, poveljnik (neki general) oaze, katero so Angleži takoj prvi dan zasedli, pa je padel. Angleži nastopajo z vojno mornarico, letalstvom in motoriziranimi četami.

Nemška delovna organizacija je dogradila v štirih mesecih pod vodstvom dr. Tota veliko obrambno črto vzdolž vse obale od Nizozemske do Biskajskega zaliva. Linija je obrambnega značaja in bi naj onemogočila angleški vdor v Evropo.

V noči na 9. december so izvršila nemška letala doslej najstrašnejši napad na London. Na mesto je bilo vrženih 700.000 kg rušilnih in zažigalnih bomb.

Angleži so v eni zadnjih noči strahovito bombardirali Düsseldorf, kjer je industrija močno razvita. Poleg tega so prav tako bombardirali nemška oporišča v zasedeni Franciji in Holandiji.

Francoski maršal in predsednik vlade Petain je odklonil nemško naročilo za izgradnjo 2000 letal, s čimer bi naj bila zmanjšana brezposejnost v Franciji.

Delovanje podpredsednika francoske vlade Plerava Lava la se zdi Nemcem prepočasno, maršalu in predsedniku francoske vlade Petainu pa prehitro, zato Laval po poročilih ne bo dolgo v francoski vladi.

V francoske šole je zopet uveden verški pouk, ki je bil vržen poslednjič iz šol v Franciji leta 1923.

Vojaška letala, ki se sedaj proizvajajo v Združenih državah Severne Amerike, so najboljša izmed vseh, ki jih izdelujejo kjer koli na svetu.

Ameriške ladjedelnice so tako povečale svoj program za gradnjo ladij, da izdelajo vsakih 12 dni novo trgovsko ladjo.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Uglednega in splošno znanega posestnika je pokosila smrt. V Podvincih pri Ptujju je v starosti 70 let umrl Vid Petrovič, ugledni in splošno znani posestnik. Blagopokojni je bil vsa leta naročnik našega lista. Svoje otroke je lepo preskrbel ter vzgojil v pravem krščanskem duhu. Sin Tomo je uradnik na okrožnem sodišču v Mariboru, drugi Jakob je gospodar na domačiji, hčerka pa je na posesti v mariborski okolici. Njegovo splošno priljubljenost je dokazala velika udeležba pri pogrebu. Dobremu Vidu bodi Vsemogočni večni plačnik, žalujočim preostalim naše sožalje!

Smrtni primeri pri Sv. Barbari v Halozah. V preteklem tednu je umrl v Pohorju viničarski sin Mihael Bezjak kot žrtev jetlike, in nek otrok. V daljnem Bitolju je na grško-jugoslovanski meji umrl kot granicar Stanko Dernikovič. Postal je žrtev malarije. Pokopan je bil z vojaškimi častmi v prerani grob, katerega ne bodo mogli obiskati žalujoči starši radi oddaljenosti. V tem tednu je bil tudi pokopan nek otrok iz Okiča, ki so ga šolski otroci tako zdelali, da je na posledicah umrl. Umri je tudi Stefan Mlakar iz Okiča, naš naročnik in bivši viničar. — Vsem rajnim naj sveti večna luč, žalujočim pa naše sožalje!

Smrt izkušnega posestnika. Na martinovo, 11. novembra, so se pri Sv. Juriju ob Ščavnici zjutraj oglašili zvonovi in javili, da je mirno zaspal v Gospodu za svoj god in v 75. letu starosti posestnik Martin Divjak iz Rožičkega vrha 87. Bil je dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja«. Razne izkušnje so ga doletele v njegovem življenju, a vendar je ostal trden na svojem mestu. Bil je marljiv in delaven do zadnjega. Ni slutil, da bo v par dneh umrl zadet od kapi. Na zadnji poti so ga spremljali številni sosede, prijatelji in znanci. Rajni naj počiva v miru! Žalujočim naše sožalje!

Smrt pretrgala nit življenja vzorni deklic. Dne 29. novembra je v Turnišču v Prekmurju po daljši bolezni zaradi jetlike umrla šolarica Barica Karika, edina hčerka uglednega mizarke-

ga mojstra. Kljub prizadevanju očeta, ki se je na vso moč trudil, da bi njegova ljubljena, ki je bila že več let brez matere, dobila nazaj ljubo zdravje, se mu to ni posrečilo ter je v starosti 14 let morala iti v prerani grob za svojo materjo, ki je umrla za isto boleznijo. Naj v miru počiva, a užaloženim ostalim naše sožalje!

Skrbna krščanska mati umrla. Dne 24. novembra je v Nedelici v Prekmurju po daljši bolezni umrla skrbna katoliška mati Klara Lebar, ki je v kljub vsej skromnosti in trdoti življenja dočakala to vesele, da je njen sin Stefan na pravni fakulteti v Ljubljani diplomiral. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudi. Bog ji daj nebesa, a domačim naše sožalje!

Mlada mati umrla. Iz Zabukovce-Griže poročajo: Smrt kosi in ne izbira. V Zabukovci nas je 25. novembra za vedno zapustila mlada krščanska gospodinja Marija Dolinar v 36. letu starosti. Po hudi operaciji, ki jo je morala prestopiti spomladi, in kljub vestni zdravniški negi ji ni bilo pomoči, da je morala v prerani grob. Pokojna je bila vzorna družica svojemu možu in skrbna mamica dveh malih sinčkov, ki z očetom neotolažljivo plačejo zanjo. Kako je bila priljubljena pri vseh ljudeh, je pokazal njen lepi pogreb in veliko število ljudi, ki so prihiteli od blizu in daleč, da so jo spremili na zadnji poti. Pogreba so se udeležili trije gg. duhovniki, šolska mladina in gasilska četa Zabukovca-Griže. Bodi rajni zemljica lahka, a žalujočim naše sožalje!

Ugledna in skrbna gospodinja umrla. Iz Zavedenj poročajo: Dne 30. novembra smo pokopali Marijo Potočnik, p. d. Slivnik, ki je umrla v 70. letu starosti, zadeta od kapi. Bila je ugledna in skrbna gospodinja, ki je po rani smrti svojega moža 33 let vodila veliko kmetijo, jo privedla do blagostanja in dobro oskrbela svoje otroke. Kljub kraški burji, ki je s snegom razsajala tisti dan, so se v obilnem številu udeležili pogreba sorodniki in znanci od blizu in daleč. Počivaj v miru, skrbna gospodinja in ljubeča mati! — Preostalim naše sožalje!

Važno pomorsko oporišče v Sredozemskem morju

Malta je menjavala gospodarje

O otočju Malta v Sredozemskem morju je veljalo že v starodavnih časih pravilo: Kdor ima Malto, ima Sredozemsko morje. Ta rek je bil pravilen, ko so imeli otok v oblasti Feni-

čani, Grki, Kartazani, Rimljani, krščanski Bizanc in mohamedanski Carigrad skozi 2000 let drug za drugim. Države so se vrstile kot gospodarice in malokdaj je kdo vprašal Maltežane, ali bi bili zadovoljni s tem in tem...

Novo sejalnico, zaradi katere pridelava dvakrat toliko žita na isti površini, je izumil kmet Panta Lazič iz Somborja. O tem svojem izumu, ki ga je tudi že dal patentirati v Belgradu, pripoveduje nekako takole: »Že pred tridesetimi leti sem spoznal, da je pri poljedelstvu najvažnejša stvar setev, kajti kakor človek poseje, tako bo tudi žet. Napačno je sejati po vsej njivi. Kmetje ne delajo prav, ko zmečejo po njivah toliko žita. Preveč ga posejejo. Več let sem delal poskuse na ta način, da sem polovico njive posejal po starem načinu, kakor delajo drugi, ostali del njive pa po svoje, namreč v vrste, ki sem jih od strani pognojil. Drugi kmetje pridelajo na istem prostoru 20 do 24 meter-

»No, vidiš!« je odvrnil Herman. »Čim prej ga odslovi, kar jutri zjutraj! Boš videl, da bo Mihaelu sledila Judita, potem pa bomo ostali prišli na vrsto. Med tistim glasom in smrtnimi primeri je na vsak način zveza.«

Nato sem slišal trde korake grofa Aleksandra, ki je hodil po sobi gor in dol. Kaj, če se je tudi v njegovo srce zajedla sumnja glede moje krivde?

Zgrozil sem se. Jaz, ki sem grofa in njegove nadvse cenil, bi naj bil — morilec njegovih otrok!

Neumnost! Toda Hermanove navedbe niso tako prazne. To sem moral priznati.

Sklenil sem, da stopim v sobo in povem, da sem vse slišal in se poslovim.

Potem pa so se vzbudili v meni pomisleki. Moj korak bi potrjeval mojo krivdo, jaz pa sem hotel zadoščenje. Da, zadoščenje!

Sicer pa, kaj se je spet zgodilo? Herman je omenil Judito. Ali se ji je kaj primerilo?

Potrkal sem in vstopil.

Grof Herman je stal sredi sobe. Z obraza mu je odsevala razburjenost. Mene je premeril s sovražnim pogledom. Grof Aleksander je sedel na robu pisalne mize. Njegov obraz je bil blede. Zdelo se mi je, da je bil hladnejši ko običajno in v srcu me je zbadlo ob misli, da je njegovo zaupanje vame omajano.

»Oprosti, prijatelj, da motim.« sem dejal z negotovim glasom. »Zdi se mi, da je vsa družina budna. Ali se je

zgodila kaka nesreča? Morda kaj takega, kar je kontesa Judita omenila pri večerji?«

»Ona sama!« je z ubitim glasom odgovoril. »Vsa vročična je.«

»Isti pojav ko pri Mihaelu,« je pikro pripomnil Herman. »Morda imate kako pojasnilo za žalostne dogodke, ki se odigravajo v naši hiši?«

Začudeno sem ga pogledal.

»Gospod grof,« sem trdo odgovoril, »če mislite, da gre za kako zločinsko početje, pri preiskavi smete računati na mojo pomoč. Pretresljivi dogodki, ki so se odigrali v gradu, so mene prav tako zadeli ko vas.«

Pričakoval sem, da se bo grof Aleksander oglašil in posredoval med Hermanom in menoj, ker je vedel za napeto razmerje, ki se je pojavilo med nama. Toda molčal je. Poslovil sem se in s trpkostjo v srcu odšel.

Zaspati nisem mogel. Odkar sem zvedel, da so se na kontesi Juditi pokazali isti znaki ko na Mihaelu, sem bil prepričan, da ne gre za gole slučaje, ampak mora biti na delu prefrigan zločinec.

Do zore sem si napenjal možgane. Končno mi je šnila v glavo rešilna misel: Šnips, izvrstni detektiv. On bo pomagal dokazati mojo nedolžnost ter rešiti nesrečno družino skrivnostnega zločinca.

Sklenil sem, da bom takoj govoril z grofom Aleksandrom. Ko sem stonil iz sobe, sem zvedel žalostno vest, da je kontesa Judita — umrla...

V septembru leta 1800. so se izkrcale na Malti Nelsonove čete. Kapitan Ball je sporočil v London, da je glavno mesto Malte Lavalette (Valetta) zavzeto. S tem je otok prešel v angleško oblast. Otok Malta je oddaljen 980 milj (1 angleška pomorska milja = 1609,3 m) od Gibraltarja, 1000 milj od otoka Cipra, 950 milj od Port Saida ob Sueškem prekopu, torej je skoraj v sredi med drugimi angleškimi oporišči na Sredozemskem morju. V mirnih časih je bilo v Lavaletti 40—50 angleških ladijskih edinic. Število se je doslej podvojilo. Zaliv Marsa pa je oporišče za letala.

Angleži nadzirajo z otoka le to, kar se dogaja na Sredozemskem morju in se ga poslužujejo kot policijske vojašnice.

Nerodovitnost Malte in njena preskrba

Otok Malta je kamniten in nerodovit. Ker je bilo pomanjkanje rodovitne zemlje že v zgodnjem srednjem veku opazno, je morala sleherna ladja, ki je priplula k Malti, pripeljati s seboj tovor dobre črne zemlje. Vendar zavisi Malta glede na najvažnejša živila povsem od uvoza iz drugih pokrajin. Breme vojne brez dvoma prav hudo tlači Maltežane, zakaj pred to vojno so italijanska pristanišča uporabljali za uvoz in izvoz. Proga z Malte do italijanske Sicilije je dolga le 60 milj, v Aleksandrijo pa 900 milj! Daljša pot brez dvoma podraži uvožene in izvožene proizvode. Ne-

Avst. ... general iz svetovne vojne, je dopolnil 91 let

GOSPODINJE, ŽENE IN DEKLETA,

Vaš list je **KMEČKA ŽENA**

Dišite po eno brezplačno številko, v kateri bo neko posebno razveseljivo pismo za Vas!

**UPRAVA MARIBOR,
KOROŠKA CESTA 5**

dvomno pa so Angleži zadostno oskrbeli Malto z živili, saj ni samo važno, da bo prebivalstvo zadovoljno, marveč je treba misliti tudi na prehrano vojaške posadke za dalj časa.

Malteško prebivalstvo

Malteško prebivalstvo govori v narečju, ki je po jezikoslovnih raziskavah mešanica iz arabskih, turških, italijanskih in angleških besed. Da se moreš z Maltežani sporazumevati, je najbolje, da govoriš italijansko, ker je vsakdo več ali manj zmožen tega jezika. Kot drugi tuji jezik pa razumejo angleščino — saj so angleški državljani! Kar si pa prebivalstvo od

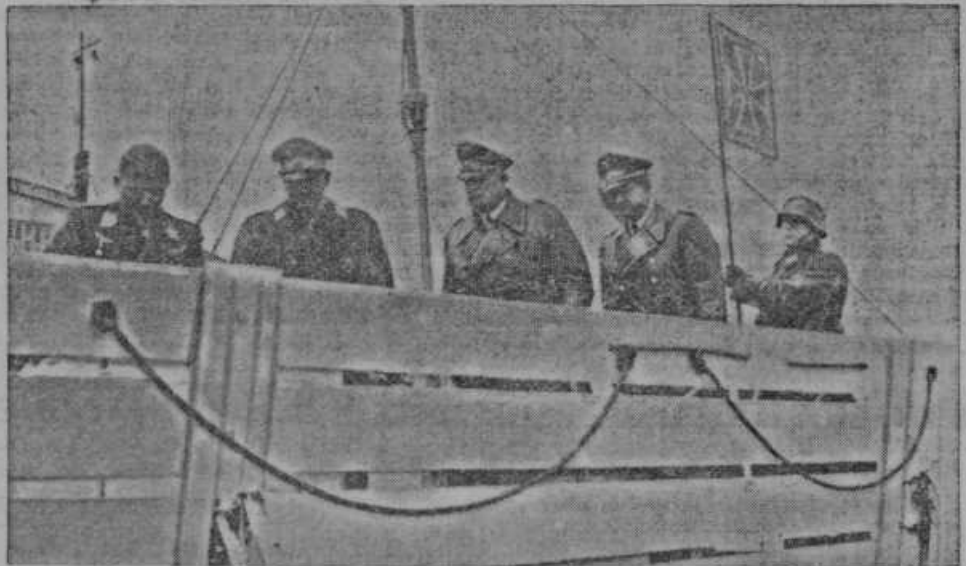
Anglije želi, je pa to, da bi jih smatrali Angleži kot malteške prebivalce, da bi jih ne sumničili, kakor da hočejo od Anglije odpasti le zato, ker govorijo svoj lastni jezik, in da naj jih pustijo, da »se ...« po svoje.

Angleška Malta in italijanska Pantellerija

Odkar letalsko orožje tako silno pomembno za napadanje in brambo, so bili mnenja, da Angleži Malte v vojni ne bodo mogli obdržati. Angleži so bili drugačnih misli. Obramba z letali se je na široko zasnova. London je storil vse, da bi ostala Malta še nadalje kot branik angleškega gospodarstva na Sredozemskem morju.

Nasproti Malte je italijanski otok Pantellerija, katerega so Italijani v poslednjem času preuredili v močno trdnjavo. Ta otok resno ograža angleško Malto. Vsak dan se s Pantellerije dvignejo z bombami težko obložena Capronijeva letala in bombardirajo Malto. S Pantellerije ne prihajajo samo bombniki, ampak je ondi tudi močno italijansko brodovje podmornic. Podmornice so jako nevarno orožje, ki utegnejo hudo poškodovati celo največje angleške plavajoče trdnjave.

Inseriral bi, pa ne vem kako! — Naredite tako: napišite besedilo in preštejte besede, prištejte še en dinar za davek na oglas, v kuverto dajte znamk za to vsoto in pošljite z besedilom na: **Upravo »Slov. gospodarja«, Maribor, Koroška cesta 5.**

Nemški državni maršal Göring opazuje v družbi višjih častnikov napade letalstva na Anglijo

Stari dr. Vulpins je obupaval.

Grofica me ni sprejela, ostali člani družine so se me izogibali. Grof je ko blazen blodil po gradu in parku. On je morda najbolj trpel zaradi kontesine smrti, ker je hčerko med vsemi otroci najbolj ljubil...

3.

Po pogrebu so potekali dnevi v tihoti in žalosti. Jaz sem jih prebil deloma v knjižnici, deloma v sobi — vedno sam. Člani družine so se skrivali pred menoj in sem videl samo obraze služabništva.

Čez nekaj dni sem pisal Šnipsu; opisal sem mu žalostne dogodke ter ga vprašal, ali bi se hotel lotiti skrivnostne zadeve. Detektiv mi je takoj odgovoril: sporočil mi je, da bo prišel.

Zdaj sem še moral izposlovati pristanek grofa Aleksandra.

Prilika za pogovor se mi je kmalu nudila. Ko sem nekega večera delal v knjižnici, je nenadoma vstopil grof Aleksander. Vstal sem in mu šel nasproti. Sklenil sem, da mu bom takoj razodel svoj načrt.

Prožil mi je roko in rekel:

»Priatelj, naj ti pogledam enkrat v oči!«

Mirno sem ga pogledal.

»Vem, kaj hočeš najti v mojih očeh,« sem trpko odgovoril. »Dragi prijatelj, veruj mi, da je meni prav tako hudo pri srcu kot tebi in tvojim.«

»Hvala lepa!« je olajšano odgovoril. »Kako sem mogel molčati, ko te je grof Herman...«

»Pusti to!« sem ga prekinil. »Tvoja bolečina je bila prehuda... Sicer pa gotovi znaki zoper mene govorijo, ker...«

»Nehaj!« me je prekinil. »Gotovo si tudi ti mnogo razmišljal o stvari. Kaj misliš? Meni se vsiljuje misel, da so vmes nadnaravne sile.«

»O tem ni govora!« sem odvrnil. »Jaz sem prepričan, da je za vsem pretkan lopov, ki ga bomo morali izslediti. Ker je stvar zamotana, sem pisal detektivu Šnipsu, o katerem sem ti večkrat govoril. Sporočil mi je, da je pripravljen priti sem, če ti pristaneš na to. Kaj misliš o tem?«

»Grof je nekaj časa molčal, potem pa vprašal:

»Ali naša čast ne bo trpela radi tega?«

»Misli na življenje svojih otrok, ki je po mojem mnenju še naprej ogroženo.«

»Prav imaš!« je hlastno odvrnil. »Prosim te, takoj mu brzojavi!«

»Prav rad. Toda Šnips stavlja en pogoj: Nihče ne sme vedeti, kdo in kaj je. Izdal se bo za mojega pomočnika. Pripravi družino na njegov prihod; povej, da sam ne bom mogel končati dela in mi moraš najeti pomoč.«

»Tako pri zajutru bom speljal pogovor na to. Upajva, da se bo stvar posrečila.«

Za slovo sva si toplo stisnila desnici.

skih stotov pšenice, jaz pa 32 do 34, če sem sejal po novem načinu. Izplačalo se je torej iznajti sejalnico, ki seje žito v vrste, obenem pa tudi trosi za temi vrstami gnoj. Sejalnica je na kolesih in jo vleče konj ali pa motor. Zabor za žito oziroma za umetni gnoj je razdeljen na pet predalov in iz vsakega gre do tri cevi, torej skupno petnajst. Zunanje cevi sipljejo na žitne vrste umetni gnoj, srednje pa seme. Med posameznimi cevmi je razdalje 40 cm. Nov način sejanja ima torej predvsem dve prednosti: posejati je treba manj žita, pridela pa se ga do 50 odstotkov več. Seveda se tako seje lahko tudi koruza, repa ali pa fižol, ne samo pšenica. Zanimivo bi bilo pri vsem tem morda tudi dejstvo, da se je iz-